

OSTVARITE SVOJA PRAVA!

Katalog
pravnih lekova i pružanje pomoći
pripadnicima zajednica



MEHANIZMI NA CENTRALNOM NIVOU

MEHANIZMI NA LOKALNOM NIVOU

OPŠTA PRAVA / PRAVA ZAJEDNICA

ODNOSI RODOVA

POVRATAK

MEDIJI

SIGURNOST

ZAPOŠLJAVANJE U JAVNOM SEKTORU

IMOVINA

PRAVA DETETA

UPOTREBA JEZIKA

OBRAZOVANJE



Uvod	7
Institucija ombudsmana na Kosovu	9
Konsultativni savet za zajednice	12
Ministarstvo za zajednice i povratak	13
Odbor za ljudska prava, ravnopravnost polova, nestala lica i peticije	14
Odbor za zajednice	15
Opštinska kancelarija za zajednice	17
Opštinske jedinice za ljudska prava	18
Zamenik predsedavajućeg skupštine opštine za zajednice	20
Zamenik gradonačelnika za zajednice	21
Opštinski službenik za rodnu ravnopravnost	22
Agencija za rodnu ravnopravnost	23
Opštinska radna grupa za povratak	24
Opštinski službenik za povratak	25
Odbor EULEX-a za preispitivanje ljudskih prava	26
Nezavisna komisija za medije	27
Savet za štampu Kosova	29
Opštinski savet za bezbednost zajednica	30
Lokalni odbori za javnu bezbednost	31
Policijski inspektorat Kosova	32
Nezavisan nadzorni odbor	33
Kosovska agencija za imovinu	34
Komisija za jezička pitanja	36
Školski odbori i direktori škola	38
Aneks I – Kontakt informacije opštine	40
Aneks II – Kontakt detalji Okružnog biroa za pravnu pomoć	43



Uvod

Svrha ovog kataloga je da vam kao pripadniku zajednice na Kosovu pruži informacije o tome šta učiniti u slučaju da ste zabrinuti ili imate žalbu u pogledu zaštite vaših osnovnih prava.

Ovaj katalog ima za cilj da vam pruži praktične smernice o tome kome treba da se obratite i kako da uložite žalbu ako mislite da su vaša prava povređena. On obuhvata maksimalan mogući broj problematičnih oblasti počevši od toga kako da se reši problem polne i rodne diskriminacije, šta učiniti od samog početka ako mislite da vas policija uznemirava zbog vaše pripadnosti određenoj zajednici pa sve do toga kako da osigurate da je naziv vašeg sela na putokazima ispravno napisan na svim jezicima.

Katalog je organizovan u tematske oblasti sa odeljcima koji govore o opštim pravima zajednica, pravima polova, povratku, medijima, bezbednosti, zapošljavanju u javnom sektoru, imovini, pravima deteta i upotrebi jezika. Svaka tematska oblast odgovora katalogu u boji na gore navedenoj tabeli. Neki od ovih opisa preklapaju se i u nekim slučajevima pokrivaju više različitih tematskih oblasti. U takvim slučajevima videćete da je svaka od tih boja korišćena za isticanje relevantnih informacija. Tematska oblast o opštim pravima zajednica obuhvata sve one organe koji su po svom karakteru opšti i pokrivaju većinu ili sve navedene tematske oblasti. Osim toga, svaka navedena informacija takođe sadrži i informaciju o tome da li se relevantna institucija nalazi na centralnom ili lokalnom nivou.

Svaka institucija, agencija i organizacija posebno je navedena i opisana. U svakom opisu ukratko je objašnjena svrha datog organa, a nakon opisa slede primeri situacija u kojima vam taj organ može pomoći. Takođe su navedene kontakt informacije i uputstva o tome kako uložiti žalbu ukoliko je to neophodno.

Vaša opština će najverovatnije biti prvo mesto kontakta u slučaju da vam je potrebna pomoć ili podrška da podnesete žalbu ili istaknete problem u vezi sa vašim pravima. Vaša prva kontakt osoba često će biti opštinski službenik za povratak, službenici opštinske kancelarije za zajednice, zamenik predsedavajućeg skupštine opštine za zajednice, zamenik gradonačelnika za zajednice ili odbori za zajednice. Ukoliko vam oni ne mogu neposredno pomoći, oni bi trebalo takav zahtev/ žalbu da proslede onome ko to može da učini.

Ovaj katalog ne navodi svaku opštinsku direkciju, niti svako ministarstvo na centralnom nivou. To je urađeno sa pretpostavkom da ćete, ukoliko imate konkretnu žalbu, takvu žalbu neposredno uputiti nadležnom ministarstvu /direkciji i na taj način pokušati da problem rešite preko tamošnjeg nadležnog mehanizma za ta pitanja. Međutim, ukoliko ne dobijete zadovoljavajuće rešenje

na vašu žalbu i smatrate da su vaša prava povređena a zadovoljavajuće rešenje nije ponuđeno, onda vam ovaj katalog može pomoći da odlučite kome da se obratite i šta da uradite sledeće.

Pri donošenju takve odluke, trebalo bi takođe da znate da možda imate pravo na pravnu pomoć ukoliko ne možete da je priuštite ili nemate mogućnost da samostalno podnesete žalbu. Pravna pomoć je dostupna kako u slučaju sudskih parnica tako i u slučaju upravnih postupaka, što može uključivati saslušanja u vezi pitanja iz radnih odnosa ili potraživanja socijalnih beneficija kao što su recimo penzije. Ukoliko želite da saznate da li imate pravo na pravnu pomoć obratite se Okružnom birou za pravnu pomoć u vašem regionu.

Institucija ombudsmana je osnovno telo kada je u pitanju osiguranje zaštite ljudskih prava. Ona je relevantna u mnogim okolnostima, pokriva mnoga pitanja i zato je navedena kao prva na spisku korektivnih mehanizama.

Spisak takođe navodi i nekoliko tela koja ne sadrže nužno žalbeni mehanizam ili koja se direktno ne bave pitanjima pojedinačnih žalbi, ali koja vam mogu pomoći i osigurati da vaša prava kao člana zajednice budu zaštićena. Ovde su obuhvaćeni: Savetodavni odbor za zajednice, Ministarstvo za zajednice i povratak i Odbor za ljudska prava, rodnu ravnopravnost, nestala lica i peticije. Takođe, ne zaboravite da poslanici Skupštine Kosova i odbornici u skupštinama opština zastupaju vas – ljude koji su ih izabrali. U zavisnosti od vaše žalbe, oni takođe mogu biti relevantni forumi kojima možete uputiti vašu žalbu.

Konačno, ovaj katalog nije iscrpan. Na primer, iako nisu navedeni sudski pravni lekovi, oni su vam uvek na raspolaganju jer u svakom trenutku možete da pokrenete parnicu ili krivični postupak preko sudskog sistema. Međutim, iskreno se nadamo da će vam ovaj katalog u velikoj meri pomoći da odlučite kome da se obratite i kome da podnesete žalbu ako smatrate da su vaša prava kao pripadnika zajednice povređena.

Institucija ombudsmana na Kosovu

Osnovne informacije o Instituciji ombudsmana

Institucija ombudsmana je nezavisna institucija koja ima zakonski mandat da rešava navodne slučajeve kršenja ljudskih prava i zloupotrebu vlasti od strane javnih institucija na Kosovu, izuzev međunarodnih organizacija koje vrše ulogu javne vlasti.

Institucija ombudsmana sprovodi istrage o institucijama, objavljuje izveštaje i pruža pravne usluge i usluge zastupanja građana. Institucija može samostalno otvoriti istragu bez prijema žalbe ili na zahtev građana. Ako se tokom istrage utvrdi da je došlo do kršenja ljudskih prava, osoblje ombudsmana traži pravne lekove kroz razne kanale. Oni mogu posredovati između podnosioca žalbe i organa vlasti, mogu zahtevati dodatne informacije od organa vlasti, mogu preporučiti mere organima vlasti, objaviti javne izveštaje ili ukazati na probleme putem medija. U ekstremnim slučajevima, oni takođe mogu izdati zahtev za donošenje privremenih mera kako bi se zaštitio žalilac.

Institucija ombudsmana sve usluge pruža besplatno i prihvata žalbe od svakoga na Kosovu. U okviru institucije radi i Jedinica za rodnu ravnopravnost, Tim protiv diskriminacije i Tim za prava deteta.

Da bi se osigurao pristup svim pripadnicima zajednica, pravnici Institucije ombudsmana redovno posećuju opštine, enklave i područja sa nevećinskim stanovništvom (nevećinska zajednica se definiše kao zajednica koja je brojčano manja od većinske zajednice na opštinskom nivou). Oni takođe redovno posećuju zatvore i pritvore, uključujući i Ustanovu za socijalno zbrinjavanje u Shtime/Štimlju.

Kako vam oni mogu pomoći

Ako smatrate da ste diskriminirani od strane neke javne ustanove ili pojedinca koji radi u javnoj ustanovi, koja na primer može biti vaša lokalna opština, centralna institucija ili policija, i vaš prigovor toj ustanovi ne rešava se na zadovoljavajući način, onda možete uložiti žalbu Instituciji ombudsmana koja zatim pokreće istragu. Svoju žalbu možete uložiti i direktno Instituciji ombudsmana, bez potrebe da je prvo uputite relevantnom organu vlasti. Međutim, vaš slučaj će bolje osnovan ako može da se pokaže da ste iscrpeli sva raspoloživa pravna sredstva kod relevantnog organa vlasti i da nije adekvatno odgovoreno na vašu žalbu.

Situacije u kojima Institucija ombudsmana može da pruži pomoć su različite i pokrivaju širok spektar problema. Neki primeri slučajeva na kojima su radili

odnose se na: sprečavanje upotrebe fizičkog nasilja nad decom u školi, rešavanje problema da lica sa invaliditetom imaju potpun pristup i komunikacije sa javnim ustanovama, poštovanje imovinskih prava za pripadnike nevećinskih zajednica, rešavanje problema u pogledu prava žena u ostvarivanju socijalnih i penzionih prava kao i skretanje pažnje sudstvu u slučajevima gde građanski postupci traju suviše dugo.

Ako smatrate da ste bili izloženi diskriminaciji zbog rodne pripadnosti, na primer, ako niste dobili posao u opštini jer ste u drugom stanju, ili zato što ste muškarac koji ima isključivu odgovornost da se brine za bolesno dete, onda možete podneti žalbu Jedinici za rodnu ravnopravnost pri Instituciji ombudsmana. Važno je znati da se pitanja rodne ravnopravnosti ne odnose samo na ostvarivanje prava ravnopravnosti žena, već na ostvarivanje ravnopravnosti i žena i muškaraca.

Žalbu možete podneti direktno jednoj od dole navedenih kancelarija tako što ćete ih posetiti tokom radnog vremena. Postoji i alternativna mogućnost preko interneta gde možete sa veb stranice institucije da preuzmete obrazac žalbe. Institucija ombudsmana žalbe prima putem e-mejla, faksa, pošte i preko dežurnih telefonskih linija.

Kontakt informacije

Sedište u Prishtinë / Prištini

Adresa: Ul. Agim Ramadani, (bivša zgrada Kosovodrva)

Tel: +381 (0) 38 501 401, 545 303

Fax: +381 (0) 38 545 302

E-mail: ombudsperson@ombudspersonkosovo.org

Rad sa klijentima: od ponedjeljka do četvrtka, 10,00 - 14,00

Kancelarija u Gračanici / Gracanicë

Adresa: Glavni put, nasuprot manastira

Telefon: +381 (0) 38 65 118

Mobilni: +381 (0) 64 37 111 37

Rad sa klijentima: od ponedjeljka do četvrtka, 10,00 - 14,00

Kancelarija u Gjilan / Gnjilanu

Adresa: Ul. Adem Jashari, zgrada opštine II

Tel: +381 (0) 280 320 843

Rad sa klijentima: ponedjeljak i četvrtak, 10,00 - 14,00

Kancelarija u Prizrenu

Adresa: Ul. Remzi Ademi, Regionalni centar OEBS-a, II, broj 20

Tel: +381 (0) 29 44 200 lok. 109, +381 (0) 29 622 138

Rad sa klijentima : ponedjeljak i sreda, 10,00 - 14,00

Kancelarija u Pejë / Peći

Adresa: Ul. Kraljica Teuta, br. 59, zgrada opštine, 3. sprat, br. 3

Tel: +381 (0) 39 432 931

Rad sa klijentima: ponedjeljak i četvrtak, 10.00 – 14.00

Kancelarija u Mitrovici

Adresa: Trg Agim Hajrizi, zgrada Regionalne poreske uprave

Tel: +381 (0) 28 530 138

Rad sa klijentima: ponedjeljak i četvrtak, 10.00 – 14.00

Potkancelarija u Mitrovicë /Mitrovici

Adresa: Aneks Trepča, Filipa Višnjica br. 4

Tel: +381 (0) 63 817 44 79, +377 (0) 44 393 181

Rad sa klijentima: ponedjeljak i četvrtak, 10.00 – 14.00

Internet stranica: <http://www.ombudspersonkosovo.org> (dostupna na albanskom, srpskom i turskom)

Konsultativni savet za zajednice

Osnovne informacije o Konsultativnom savetu za zajednice

Konsultativni savet za zajednice je uspostavljen u skladu sa zakonom kao savetodavni mehanizam koji se nalazi pri Kabinetu predsednika. Uspostavljen je kako bi činio forum za saradnju i razgovore među i između zajednica i vlade. Sastav saveta čine predstavnici zajednica i vlade čiji cilj je da unaprede i omoguće pripadnicima zajednica pristup i sudelovanje u političkom, privrednom i društvenom životu na Kosovu. Deo mandata odnosi se na podizanje svesti odnosno informisanje o problemima koje tište zajednice na Kosovu. On takođe pruža forum gde zajednice mogu u ranoj fazi da daju komentare o zakonskim ili političkim inicijativama koje bi mogle uticati na njih. U sastavu su predstavnici svih zajednica na Kosovu, kao i poslanici Skupštine Kosova, Vlade Kosova, Kabinetu predsednika, kao i predstavnici ostalih vladinih agencija.

Kako vam oni mogu pomoći

Konsultativni savet za zajednice je forum preko kojeg možete da ukažete na probleme sa kojima ste se susreli prilikom ostvarivanja svojih prava. S obzirom da je deo njegovog mandata da podiže svest o problemima sa kojima se suočavaju zajednice na Kosovu, ovaj savet može da bude relevantan forum za iznošenje vaših problema. Na primer, ovo telo nedavno je raspravljalo o pitanju civilne registracije za nevećinske zajednice i o pitanjima koja se odnose na visoko obrazovanje za druge zajednice. Savet može da uspostavi posebne radne grupe koje će se baviti posebnim problemima, i kao i Odbor za ljudska prava, rodnu ravnopravnost, nestala lica i peticije, zainteresovan je za analizu trendova koji bi mogli dovesti do pozitivnih promena politike pružanja podrške pravima zajednice. Na primer, problemi sa kojim se suočavaju nevećinske zajednice u pogledu pristupa obrazovanju ili stalnim povredama prava upotrebe jezika zajednice na opštinskom nivou mogao bi predstavljati potencijalne interesantne teme. U principu, Savet ima mandat da podigne svest odnosno da informiše o problemima koji tište zajednice i da doprinese boljim odnosima između zajednica. Stoga on predstavlja relevantan forum za probleme koje vaša zajednica ima.

Kontakt informacije

Tužbeni zahtevi mogu da se dostave direktno predstavniku zajednice. To možete učiniti ako se obratite Savetu putem Kabinetu predsednika tražeći predstavnika svoje zajednice. U sastavu Saveta nalaze se predstavnici sledećih zajednica: Aškalija, kosovskih Bošnjaka, Egipćana, kosovskih Goranaca, Crnogoraca, Roma, kosovskih Srba i kosovskih Turaka. Kabinet predsednika, zgrada Skupštine Kosova, Ul. Majke Tereze, 10000 Prishtinë / Priština, 381 (0) 38 212 460, <http://www.president-ksgov.net> (dostupan na albanskom i srpskom).

Ministarstvo za zajednice i povratak

Osnovne informacije o Ministarstvu za zajednice i povratak

Ministarstvo za zajednice i povratak ima mandat da kreira politiku i sprovede zakonske propise za unapređenje i zaštitu prava zajednica i njihovih pripadnika, uključujući i pravo na povratak. Osim ostalih zadataka, Ministarstvo takođe ima mandat da: radi na uspostavljanju odgovarajućih uslova za povratak i osigura da se pravima uvek daje najveći značaj u procesu povratka, preuzme vodeću ulogu u aktivnostima izgradnje poverenja, dijaloga i pomirenja među zajednicama; priprema i nadgleda sprovođenje strategije komunikacije sa širom javnošću vezano za zajednice i povratak kao i da prati i podržava opštinska nastojanja u rešavanju problema vezano za zajednice i povratak. Ministarstvo podržava organizovan i individualni povratak i uključeno je u sve aspekte povratka od projektovanja, planiranja i sprovođenja, pa sve do praćenja politika i programa povratka. Uključeno je i u praćenje prioriteta zajednica i pruža podršku zahtevima za povratak.

Ministarstvo je odgovorno da osigura da politike na centralnom i lokalnom nivou sadrže odredbe o zaštiti prava i interesa zajednica, uključujući interese i prava raseljenih lica i povratnika. Takve odredbe mogu sadržati olakšavanje slobode kretanja i slobode izražavanja, slobodnu upotrebu jezika, jednake mogućnosti za zastupanje i zapošljavanje i jednak pristup pravosuđu, javnim uslugama i uslugama stanovanja.

Ministarstvo za zajednice i povratak podržava projekte građanskog društva koji imaju za cilj da pruže stabilnost u zajednicama. Takođe, podržava infrastrukturne projekte koje su predložile lokalne institucije, kao što su opštinska kancelarija za zajednice, opštinski službenik za povratak i predstavnici sela.

Kako vam ministarstvo može pomoći

Ministarstvo za zajednice i povratak nema ustaljen sistem za prijem žalbi. Međutim, njegova uloga je da pruži pomoć svim stanovnicima Kosova i da podeli s njima „... njihove brige i pritužbe, s jednim jedinim ciljem: promeniti Kosovo u bolje društvo i dostojanstven dom za sve.“ Ministarstvu se možete obratiti ako ste zabrinuti ili imate pritužbu na bilo koje pitanje vezano za zajednice i povratak.

Kontakt informacije

Ministarstvo za zajednice i povratak, Trg Majke Tereze, Fushë Kosove/Kosovo Polje, 381 (0) 38 552 047, <http://www.mkk-ks.org> (dostupan na albanskom i srpskom).

Odbor za ljudska prava, ravnopravnost polova, nestala lica i peticije

Osnovne informacije o Odboru za ljudska prava, ravnopravnost rodova, nestala lica i peticije

Odbor za ljudska prava, ravnopravnost rodova, nestala lica i peticije jedan je od stalnih odbora Skupštine Kosova, koji radi po poslovniku Skupštine, učestvuje u pripremi nacrtu zakona, a odgovoran je i za praćenje sprovođenja zakona. Delokrug nadležnosti Odbora obuhvata ljudska prava, ravnopravnost rodova, nestala lica i pravo na peticije odnosno pravo da iznese bilo koji problem Skupštini Kosova. Ukoliko neko lice podnese peticiju Skupštini Kosova, ona će biti prosleđena ovom Odboru. Posle razmatranja peticije, Odbor će dati preporuku kojoj instituciji peticija treba da se podnese. Odbor ne rešava suštinski peticije koje podnose pojedinci. Osim uloge u pripremi nacrtu zakona, Odbor je odgovoran i za praćenje sprovođenja postojećeg zakona.

Kako vam Odbor može pomoći

Iako Odbor nije telo koje je uspostavljeno kao mehanizam za rešavanje žalbi pojedinaca, Odbor ipak može da iznese u prvi plan probleme i trendove ljudskih prava na Skupštini i, ako je to potrebno, može i da prosledi vašu žalbu nadležnom organu. U zavisnosti od datog problema, i ako je to trend, Odbor može da izvrši dalja istraživanja, naročito u situacijama kada zakon nije na propisan način primenjen. Na primer, Odbor se angažovao sa NVO "Mother's Call" (Majčin poziv), koja je organizovala štrajk glađu zbog sporog napretka vlade u radu na preostalim slučajevima nestalih lica.

Drugi stalni odbor Skupštine Kosova je Odbor za prava i interese zajednica i povratak. Iako se ovaj Odbor bavi pitanjima zajednica, on ipak nema mehanizam za žalbe, tako da se sve peticije koje su poslate njemu prosleđuju Odboru za ljudska prava, ravnopravnost rodova, nestala lica i peticije.

Kontakt informacije

Da podnesete peticiju Odboru, pišite Skupštini Kosova, ulica Majka Tereza, 10000 Prištinë/Priština, <http://www.assembly-kosova.org> (dostupan na albanskom i srpskom).

Odbor za zajednice

Osnovne informacije o Odboru za zajednice

U svakoj opštini na Kosovu postoji odbor za zajednice. Po zakonu, ove odbore uspostavlja skupština opštine, bez obzira na broj pripadnika nevećinske zajednice u opštini. Njegovi članovi su svi pripadnici zajednice u skupštini opštine, plus predstavnici svake zajednice koja nije zastupljena u skupštini. Svaka zajednica u opštini, bez obzira na broj svojih pripadnika, treba da bude zastupljena u odboru, a zajednica koja je u većini u datoj opštini treba da ima manje od polovine članova od ukupnog broja članova odbora. Predsednik odbora treba uvek da bude neko drugo lice koje nije pripadnik većinske zajednice u opštini.

Odbor za zajednice odgovoran je za praćenje poštovanja zakona od strane opštinskih organa, sa ciljem da se osigura potpuno poštovanje prava i interesa zajednice. Odbor može dati preporuke skupštini opštine za sve mere koje smatra neophodnim da se osigura sprovođenje odredbi kojima se rešavaju potrebe lica koja pripadaju zajednicama. Ove mere treba da podstiču poštovanje prava zajednica da očuvaju, razvijaju i izražavaju njihove etničke, kulturne, verske i jezičke identitete. Pored toga, odbor radi na unapređenju prava i interesa nevećinskih zajednica koje žive u opštini, i osigurava da sva opštinska akta, uredbe i pravila poštuju i štite prava zajednica. Odbor takođe rešava sve stvari iz okvira mandata opštine vezano za diskriminaciju bilo kog lica po bilo kom osnovu što može da prouzrokuje povredu prava zajednice, pripadnika zajednice, ili što bi moglo da ide na štetu interesa zajednice.

Kako vam Odbor može pomoći

Odbor za zajednice je važan mehanizam za učešće nevećinskih zajednica u radu na lokalnom nivou. Odboru se možete obratiti ako smatrate da je prema vama izvršena diskriminacija po bilo kom osnovu samo zato što pripadate određenoj zajednici.

Sve žalbe odboru treba da se podnesu u pismenoj formi i da su naslovljene predsedniku ili zameniku predsednika odbora. Sa žalbom će se postupati kao sa poverljivim dokumentom, osim ukoliko se vi složite u pismenoj formi da se sa žalbom postupa kao sa javnim dokumentom, mada i tada vaši lični podaci neće biti izneti u javnost. Odbor vam može dati dodatne informacije vezano za poverljivost žalbenog procesa. Žalba se može podneti i šefu kancelarije za zajednice, koji treba da je evidentira i prosledi predsedniku ili potpredsedniku odbora u roku od nedelju dana od prijema.

Kada odbor primi žalbu, on je dužan da razmotri da li je bilo (ili će biti) povrede prava zajednice, pripadnika zajednice, ili da to može ići na štetu interesa zajednice. Ukoliko odbor utvrdi da je bilo diskriminacije, on može pokrenuti to pitanje na skupštini opštine.

Kontakt informacije

Pogledajte Aneks za kontakt detalje vaše opštine.

Opštinska kancelarija za zajednice

Osnovne informacije o Opštinskoj kancelariji za zajednice

Opštinska kancelarija za zajednice odgovorna je za bolju zaštitu prava zajednice i za osiguranje ravnopravnog pristupa zajednica opštinskim javnim uslugama. U 2008. godini, Ministarstvo za lokalnu samoupravu izdalo je smernice u kojima se opštine upućuju da zadrže kancelarije za zajednice u onim opštinama u kojima su one uspostavljene. Kao posledica toga, u većini opština postoje kancelarije za zajednice, i tamo gde postoje ove kancelarije vam mogu dati važne savete o pristupu opštinskim javnim uslugama.

Kako vam one mogu pomoći

Kancelarija za zajednice može da vam da savet o raspoloživosti javnih usluga i o svim problemima koje možete imati sa opštinskim propisima kao pripadnik nevećinske zajednice. Na primer, ova kancelarija može vam osigurati ravnopravan i neometan pristup javnim uslugama koje pružaju kako centralne tako i opštinske institucije, kao što su komunalne usluge, obrazovanje, socijalna zaštita, zdravstvena zaštita, socijalni smeštaj, kao i pristup imovini i ostalim uslugama.

Opštinska kancelarija za zajednice može da uspostavi vezu između vas i opštine da bi osigurala da se usluge pružaju na pravičan način. One isto tako mogu da iznesu problem pred više forume, kao što su skupština opštine ili gradonačelnik.

Kancelarija za zajednice predstavlja ključno mesto za pripadnike zajednice i za rešavanje njihovih problema u opštini. Prema tome, ona može da reši svako pitanje ili žalbu vezano za vaša prava kao pripadnika zajednice u opštini.

Prema propisu Kabineta premijera od avgusta 2010, opštinske kancelarije za zajednice spojene su sa opštinskim kancelarijama za povratak.

Kontakt informacije

Pogledajte Aneks za kontakt detalje o vašoj opštini.

Opštinske jedinice za ljudska prava

Osnovne informacije o Opštinskim jedinicama za ljudska prava

Opštinske jedinice za ljudska prava uspostavljene su u većini opština na Kosovu od 2008. godine. One su odgovorne za unapređenje i zaštitu ljudskih prava na opštinskom nivou, u skladu sa međunarodnim standardima kao i sa kosovskim zakonom. Njihova je dužnost da osiguraju poštovanje ljudskih prava od strane opština. One sarađuju sa ministarskim jedinicama za ljudska prava na centralnom nivou, kao i sa drugim relevantnim institucijama.

Iako se njihov sastav menja od opštine do opštine, jedinice se generalno sastoje od dva ili tri opštinska službenika koji privremeno rade kao članovi jedinice. Jedinice se sastoje od: koordinatora koji je u većini slučajeva opštinski službenik za rodnu ravnopravnost, službenika za prava dece i službenika za zajednice.

Za sada, svojstvo jedinica za ljudska prava varira od opštine do opštine. Međutim, uz dodatnu podršku lokalnih organa i Ministarstva lokalne samouprave, one će postati delotvorniji i korisniji mehanizmi.

Kako vam one mogu pomoći

Opštinske jedinice za ljudska prava odgovorne su za zaštitu i unapređenje ljudskih prava na opštinskom nivou. Kao posledica toga, one su dužne da prate usaglašenost opštinskih uredbi, propisa i ostalih aktivnosti sa standardima ljudskih prava, naročito u sledećim oblastima: jednake mogućnosti, nediskriminacija, ravnopravnost rodova, dečja prava, prava lica sa ograničenim sposobnostima, prava zajednica, upotreba jezika i borba protiv trgovine ljudima.

Ove jedinice su takođe obavezne da obrađuju pojedinačne žalbe na povrede ljudskih prava i treba da vas obaveštavaju o stanju svake žalbe koju podnesete. U tom cilju ove jedinice su, u mnogim slučajevima, uspostavile blisku saradnju sa Institucijom ombudsmana i ostalim relevantnim institucijama.

Pored toga, koordinatorski službenik u svakoj jedinici dužan je da učestvuje u radu komisija za prijem službenika u opštinskim organima i u opštinskim radnim grupama da bi se osiguralo da donete odluke ne budu diskriminatorne.

Na kraju, druga odgovornost jedinica je da sarađuju i koordiniraju aktivnosti sa NVO koje su prisutne u svakoj opštini i koje rade na zaštiti i unapređenju ljudskih prava. U tom smislu, opštinske jedinice za ljudska prava mogu vaš

slučaj da upute NVO koja je, na primer, specijalizovana za prava zajednica, prava žena, prava dece ili prava lica sa ograničenim sposobnostima tako da vam one, po potrebi, mogu dodatno pomoći.

Kontakt informacije

Pogledajte Aneks za kontakt detalje vaše opštine.

Zamenik predsedavajućeg skupštine opštine za zajednice

Osnovne informacije o zameniku predsedavajućeg skupštine opštine za zajednice

U opštinama gde nevećinske zajednice čine najmanje deset posto stanovnika opštine, prema zakonu, mesto zamenika predsedavajućeg skupštine opštine za zajednice rezervisano je za predstavnika jedne nevećinske zajednice. Ovo mesto dodeljuje se kandidatu koji je dobio najviše glasova na izborima sa otvorenom listom kandidata za datu skupštinu opštine.

Uloga zamenika predsedavajućeg je da promoviše dijalog između zajednica, i da služi kao ključno lice za rešavanje problema i interesa nevećinskih zajednica na sednicama i u radu skupštine opštine.

Kako vam ona/on može pomoći

Zamenik predsedavajućeg radi kao ključno lice za žalbe na dela ili odluke skupštine opštine koje predstavljaju navodnu povredu prava zajednica. Ukoliko verujete da dela ili odluke skupštine opštine krše vaša prava kao pripadnika zajednice, možete izneti vaš problem zameniku predsedavajućeg. Ukoliko zamenik predsedavajućeg smatra da data stvar zahteva dodatnu istragu, ona/on je onda dužan da stvar uputi skupštini opštine radi razmatranja. Ukoliko zamenik predsedavajućeg nije zadovoljan odgovorom skupštine, on onda može da podnese žalbu neposredno Ustavnom sudu radi preispitivanja.

Kontakt informacije

Pogledajte Aneks za kontakt detalje vaše opštine.

Zamenik gradonačelnika za zajednice

Opis poslova zamenika gradonačelnika za zajednice

U opštinama gde nevećinske zajednice čine najmanje deset posto stanovnika opštine uspostavljeno je mesto zamenika gradonačelnika za zajednice. Zamenik gradonačelnika za zajednice ima mandat od četiri godine. Izabrani gradonačelnik predlaže svog kandidata, koga zatim mora da usvoji skupština opštine, kao i većina odbornika skupštine koji pripadaju nevećinskim zajednicama. Posao zamenika gradonačelnika za zajednice je da pomaže gradonačelniku i da mu daje savete i uputstva o svim pitanjima vezano za nevećinske zajednice.

Kako vam oni mogu pomoći

Ukoliko imate neki problem vezano za zajednicu u vašoj opštini, možete otići zameniku gradonačelnika za zajednice. Ona/on bi trebalo da vam pruže savet ili pomoć, i da razmotre svako ozbiljnije pitanje sa gradonačelnikom, koji, ako je to potrebno, može izneti stvar na skupštini opštine. Ona/on bi takođe trebalo da vas upute na pravi organ ili lice, ukoliko bi se vaša žalba bolje rešila na nekom drugom mestu.

Kontakt informacije

Pogledajte Aneks za kontakt detalje vaše opštine.

Opštinski službenik za rodnu ravnopravnost

Osnovne informacije o opštinskom službeniku za rodnu ravnopravnost

Opštinski službenik za rodnu ravnopravnost je javni službenik na opštinskom nivou čiji zadatak je da radi na ostvarenju ravnopravnosti rodova kao i na uvođenju principa ravnopravnosti rodova u sve opštinske propise, zakone i prakse. Oni su odgovorni da rade na promovisanju, unapređenju i zaštiti ljudskih prava, sa posebnim fokusom na ravnopravnosti rodova.

Službenik za rodnu ravnopravnost izveštava gradonačelnika opštine i koordinira rad sa agencijom za rodnu ravnopravnost na centralnom nivou.

U većini opština, službenik za rodnu ravnopravnost radi u okviru opštinskih jedinica za ljudska prava, međutim, ipak ne u svakoj opštini. U nekim opštinama službenik za rodnu ravnopravnost ima i neke druge zadatke u opštini, što znači da obavlja više poslova.

Odgovornosti službenika za rodnu ravnopravnost obuhvataju pregledavanje opštinskih dokumenata, prisustvo opštinskim sednicama i razgovorima za prijem opštinskih službenika, sve u cilju osiguranja rodne ravnopravnosti, i poštovanja nediskriminatorskog pristupa po osnovu rodova u opštinskim postupcima i procesima.

Kako vam oni mogu pomoći

Službenici za rodnu ravnopravnost odgovorni su za zaštitu i unapređenje ljudskih prava na opštinskom nivou, posebno imajući u vidu pitanja odnosa rodova.

Opštinske jedinice za ljudska prava takođe imaju obavezu da se bave žalbama na povrede ljudskih prava, i treba da vas obavestavaju o stanju važe žalbe. Ukoliko imate žalbu vezano za bilo koji oblik rodne diskriminacije u vašoj opštini, možete se obratiti službeniku za rodnu ravnopravnost. Kako opštinske jedinice za ljudska prava često vrlo blisko sarađuju sa Institucijom ombudsmana, to će službenik za ravnopravnost polova moći ili direktno da vam pomogne, ili tako što će vas, ako je to potrebno, uputiti Jedinici za rodnu ravnopravnost u Instituciji ombudsmana.

Kontakt informacije

Pogledajte Aneks za kontakt detalje vaše opštine.

Agencija za rodnu ravnopravnost

Opis poslova Agencije za rodnu ravnopravnost

Agencija za rodnu ravnopravnost uspostavljena je pri Kabinetu premijera. Agencija je uspostavljena po zakonu da bi se osigurala rodna ravnopravnost na Kosovu. Agencija služi kao savetodavni organ za vladu i ne prihvata direktne žalbe od pojedinaca. Međutim, ukoliko uvide da postoji šema diskriminacije, onda su oni obavezni da preduzmu sve mere u okviru svog mandata da bi delotvorno rešili takvu diskriminaciju.

Kako vam oni mogu pomoći

Budući da Agencija za rodnu ravnopravnost ne prihvata žalbe pojedinaca to će se oni angažovati kao savetnici samo ako utvrde da postoji šema prakse ili dokaza o sistematskoj diskriminaciji. To znači da ako imate neku žalbu kao pojedinac onda treba da iskoristite neke druge mehanizme za žalbe po osnovu rodne diskriminacije koji su opisani u prethodnom delu teksta.

Pitanja diskriminacije koja su neposredno povezana sa rodom, kao što je diskriminacija pojedinaca ili grupa pojedinaca koju izvrše državni organi, ostali javni organi, službenici takvih organa, poslodavci ili druga pravna ili fizička lica treba uputiti Jedinici za rodnu ravnopravnost pri Instituciji ombudsmana.

Kada razmišljate gde da podnesete vašu žalbu, setite se da u svakoj opštini postoji službenik za rodnu ravnopravnost. Žalbe se takođe mogu podneti po osnovu rodne diskriminacije zbog seksualne orijentacije ili identiteta.

Kontakt informacije

Pogledajte prethodni deo teksta za kontakt detalje Institucije ombudsmana. Za kontakt detalje opštinskih službenika za rodnu ravnopravnost, pogledajte Aneks za kontakt detalje vaše opštine.

Opštinska radna grupa za povratak

Osnovne informacije o Opštinskoj radnoj grupi za povratak

Opštinska radna grupa za povratak je lokalni forum za koordinaciju i sprovođenje svih aktivnosti, projekata i pitanja koja se odnose na povratak. Radna grupa obezbeđuje forum kroz koji sve zajednice mogu da se uključe u dijalog o pitanjima povratka i predstavlja osnovni mehanizam putem kojeg raseljena lica mogu da pristupe procesu povratka i zahtevaju pomoć u tom procesu. Radna grupa je, uz konsultacije sa svim svojim članovima, odgovorna za izradu i sprovođenje opštinske strategije za povratak. Ona se sastoji se od lokalnih opštinskih službenika, uključujući opštinskog službenika za povratak i kancelariju za zajednice, kosovsku policiju, članove zajednica i predstavnike/udruženja raseljenih lica, predstavnike međunarodnih organizacija, kao što su OEBS i UNHCR, nadležne nevladine organizacije, grupe civilnog društva i druge zainteresovane strane. Radna grupa se sastaje jednom mesečno ili svaka dva meseca.

Kako vam radne grupe mogu pomoći?

Opštinska radna grupa za povratak omogućava zajednicama da se uključe u diskusiju o pitanjima povratka, pristupe procesu povratka i zahtevaju pomoć u tom procesu. Radna grupa takođe deluje kao lokalno telo za sprovođenje i koordinaciju projekata povratka, pripremu i olakšavanje realizacije projekata. Sastanci radne grupe predstavljaju forum za razgovore i razmenu informacija o različitim pitanjima, kao što su uslovi u mestu porekla ili uslovi za povratak. Prema tome, ako ste raseljeno lice ili povratnik i zabrinuti ste za svoju bezbednost pri povratku, o tome možete razgovarati na sastancima radne grupe kojima možete prisustvovati bez prethodnog poziva. Opštinski službenik za povratak vas može obavestiti o vremenu održavanja sastanka radne grupe u vašoj opštini.

Kontakt informacije

Pogledajte Aneks za kontakt detalje vaše opštine.

Opštinski službenik za povratak

Osnovne informacije o opštinskom službeniku za povratak

Osnovne dužnosti opštinskog službenika za povratak podrazumevaju pružanje podrške gradonačelniku i njegovom zameniku u organizovanju i koordinaciji opštinskih radnih grupa za povratak, sastavljanje opštinskih strategija za povratak, pomaganje raseljenim licima u procesu povratka i nadgledanje sprovođenja svih sličnih projekata povratka.

Opštinski službenik za povratak je zadužen za raseljena lica i sve organizacije uključene u proces povratka, on radi puno radno vreme na uspostavljanju veza i preduzimanju i praćenju inicijativa za pružanje pomoći raseljenim licima i izbeglicama kako bi se postigla najodrživija rešenja. Opštinski službenik za povratak je i ključno lice za pružanje podrške svim aktivnostima vezano za povratak, i, između ostalog, dužan je da uspostavlja i održava veze sa raseljenim licima i izbeglicama putem idi-i-vidi i idi-i-informiši se poseta.

Kako vam opštinski službenik za povratak može pomoći?

Iako prema zakonu to nije obavezno, većina opština je zadržala radno mesto opštinskog službenika za povratak koji deluje kao kontakt osoba za povratak. Oni uglavnom rade puno radno vreme. Za bilo koje pitanje koje se odnosi na povratak u vašu opštinu možete se obratiti opštinskom službeniku za povratak. Ako ste raseljeno lice ili povratnik, vi zapravo treba da ste već uspostavili kontakt sa opštinskim službenikom za povratak, koji je dužan da vas posećuje, vrši procenu vaših potreba i savetuje vas u vezi sa svim opštinskim pitanjima koja vas kao povratnika mogu zanimati.

Prema propisu Kabineta premijera od avgusta 2010, opštinske kancelarije za zajednice spojene su sa opštinskim kancelarijama za povratak.

Kontakt informacije

Pogledajte Aneks za kontakt detalje vaše opštine.

Odbor EULEX-a za preispitivanje ljudskih prava

Osnovne informacije o Odboru EULEX-a za preispitivanje ljudskih prava

Odbor EULEX-a za preispitivanje ljudskih prava osnovan je kao nezavisno telo zaduženo da preispituje žalbe svakog lica na Kosovu koje tvrdi da je EULEX, u vršenju svog izvršnog mandata, povredio njegova ljudska prava. Odbor nije sudsko ili disciplinsko telo. On u stvari preispituje da li je došlo do povrede ljudskih prava u konkretnom slučaju i, ako je to neophodno, formuliše preporuke za otklanjanje prekršajnih radnji. Preporuke se dostavljaju šefu EULEX-a i postaju javne.

Kako vam Odbor može pomoći?

Odbor za preispitivanje ljudskih prava preispituje samo žalbe koje se odnose na povredu ljudskih prava do kojih je došlo prilikom sprovođenja izvršnih funkcija EULEX-a. Odbor se neće baviti žalbama ako, na primer, smatrate da ste diskriminirani pri podnošenju zahteva za zaposlenje u EULEX-u. Svrha Odbora za preispitivanje ljudskih prava jeste da preispita navodne povrede ljudskih prava od strane EULEX-a i/ili njegovog osoblja, na koje se na drugi način ne može podneti prigovor u kosovskom pravnom sistemu i za koje se ne može na drugi način osigurati odgovornost EULEX za činjenje i nečinjenje ili ponašanje njegovog osoblja. Odboru možete podneti žalbu ako na primer: smatrate da vas je tužilac, prilikom prikupljanja dokaza za neki pravni predmet, uznemiravao zbog vaše nacionalnosti ili ako je policajac EULEX-a upotrebio prekomernu silu prilikom vašeg hapšenja.

Odbor je svoj prvi sastanak održao u junu 2010. Odbor će razmatrati samo žalbe na navodne povrede ljudskih prava do kojih je došlo nakon 9. decembra 2008. Žalbu morate podneti do 9. septembra 2010. ili u roku od šest meseci od dana kada je došlo do navodne povrede ljudskih prava. Žalba mora biti u pismenoj formi i potpisana od strane podnosioca. Žalbeni obrazac može se dobiti u kancelariji na dole navedenoj adresi ili preuzeti sa veb stranice Odbora. Uz žalbu se prilažu kopije relevantnih dokumenata.

Pri razmatranju vaše žalbe, Odbor će svoju odluku zasnovati na od vas dobijenim pismenim informacijama. Kada je to neophodno, Odbor može tražiti i usmene izjave ili usmeno izlaganje.

Kontakt informacije

Odbor za preispitivanje ljudskih prava, zgrada OPLJP-a, ul. Rrustem Statovci br. 29, Prishtinë/Priština, +386 (0) 43 78 2125, office@hrrp.eu, <http://www.hrrp.eu> (dostupan na albanskom i srpskom). Radno vreme: 10.00-12.00, sredom i četvrtkom.

Nezavisna komisija za medije

Osnovne informacije o Nezavisnoj komisiji za medije

Nezavisna komisija za medije je regulatorno telo za elektronske medije na Kosovu. Ona promoviše etičke i tehničke standarde za elektronske medije na Kosovu. Komisija primenjuje propise kojima se lokalni emiteri usklađuju sa evropskim standardima profesionalizma i pravičnosti prilikom izveštavanja. Aktivnosti Nezavisne komisije za medije obuhvataju nadgledanje emitovanja trenutnih događaja, komentare na zakonodavstvo koje se odnosi na medije, procenu žalbi i primenu svojih propisa i uslova svojih licenci.

Nezavisna komisija za medije nadgleda elektronske medije na Kosovu i može pokrenuti sopstvene istrage *po službenoj dužnosti*. Ona se oslanja i na žalbe građana kada je u pitanju ukazivanje na probleme.

Kako vam Komisija može pomoći?

Svaki pojedinac ili organizacija može podneti žalbu Nezavisnoj komisiji za medije. Žalbe se uglavnom odnose na kršenje uslova licence za emitovanje, kodeksa ponašanja elektronskih medija ili relevantnog zakona ili propisa. Prema Nezavisnoj komisiji za medije, najčešća pitanja na koje se ulažu žalbe odnose se na pravičnost ili tačnost emitovanog programa ili mešanje signala jednog emitera sa drugim. Žalbu međutim možete podneti za bilo koje navodno kršenje, sve dok se ona odnosi na pravičnost, činjeničnu tačnost ili poštovanje zakona. Možete na primer podneti žalbu zbog nedovoljnog emitovanja programa na određenom jeziku.

Ako imate bilo kakve primedbe na ponašanje medija, Nezavisna komisija za medije preporučuje da najpre pokušate da kontaktirate konkretni medijski izvor. Najbolji način je da ih prvo pozovete telefonom, a onda napišete pismo. Mnoge žalbe se mogu rešiti na ovaj način i bez učešća Komisije. Ako vam, nakon što prođe određeno vreme, medijski izvor ne odgovori, Nezavisna komisija za medije preporučuje da ga obavestite o vašoj nameri da podnesete žalbu Komisiji.

Ako i nakon toga niste zadovoljni odgovorom medija, možete pisati, poslati faks ili lično posetiti Nezavisnu komisiju za medije da biste podneli žalbu. Komisiji će biti potrebne sledeće informacije: naziv medija, datum i vreme emitovanja konkretnog programa, jasna i konkretna izjava o kršenjima za koje smatrate da su počinjena. Važno je da se ovo obavi u roku od 21 dana od dana incidenta, pošto nakon toga mediji ne moraju da čuvaju dokumentaciju u svojim arhivama i može se desiti da ne bude dokaza o navodnom prekršaju.

Mogući pravni lekovi obuhvataju: pojašnjenje ili ispravku od strane medija, pravo žalioca na odgovor ili javno izvinjenje od strane medija. Ako ne može da se nađe pogodan pravni lek, Nezavisna komisija za medije, kao poslednju meru, pokreće sudski postupak.

Kontakt informacije

Kancelarija Nezavisne komisije za medije, ul. Gazmend Zajmi br. 1, Prishtinë/
Priština, +381 (0) 38 245 031, info@imc-ko.org, <http://www.imc-ko.org>
(dostupan na albanskom i srpskom).

Savet za štampu Kosova

Osnovne informacije o Savetu za štampu Kosova

Savet za štampu Kosova je samoregulatorno telo za štampane medije na Kosovu. Njegova svrha je da osigura primenu Kodeksa štampanih medija i jačanje njihovog ugleda. Savet prima žalbe u vezi sa povredama Kodeksa štampanih medija, i o tome donosi odluke i utvrđuje odgovarajuće kazne.

Kako vam Savet za štampu može pomoći?

Žalbu može da podnese svako lice, ali ona ne može da bude anonimna. Žalba mora da se podnese u pisanoj formi i u roku od mesec dana od dana kada je relevantni materijal objavljen. Žalba ne može da se podnese protiv novinara, već samo protiv određene novine. Na primer, ako je novina objavila članak za koji smatrate da podstiče mržnju ili pogrdno govori o vašoj etničkoj grupi ili zajednici, onda Savetu za štampu možete podneti pismenu žalbu. Savet za štampu može da odredi novčanu kaznu novini koja je učinila prekršaj i naredi joj da objavi njegove zaključke. Ako je to neophodno, Savet može toj novini i da ukine članstvo u Savetu za štampu.

Kontakt informacije

Savet za štampu Kosova, ul. Hajdar Dushi, br. 7, Prishtinë/Priština, +377 (0) 44 291 810, presscouncil.kosovo@gmail.com, <http://www.presscouncil-ks.org> (dostupan na albanskom).

Opštinski savet za bezbednost zajednica

Osnovne informacije o Opštinskom savetu za bezbednost zajednica

U skladu sa zakonom, mandat Opštinskog saveta za bezbednost zajednica je da gradi poverenje između policije i zajednica, da na lokalnom nivou povećava svest o pitanjima bezbednosti, uočava lokalne probleme koji se odnose na javnu bezbednost i predlaže akcione planove za njihovo rešavanje. Članovi Saveta za bezbednost su gradonačelnik, komandant policije, po jedan predstavnik svake verske zajednice, predstavnik Kosovskih bezbednosnih snaga, predstavnik lokalnog odbora za javnu bezbednost, predstavnik akcionih timova za bezbednost zajednica, predstavnik opštinskog civilnog sektora za vanredne situacije, predstavnik svake od zajednica i pet predstavnika civilnog društva. Kao glavno konsultativno telo za pitanja bezbednosti u opštini, Savet za javnu bezbednost je važan mehanizam za jačanje i unapređivanje dijaloga između zajednica, opštinskih institucija i policije.

Kako vam Savet za bezbednost zajednica može pomoći?

Savet za bezbednost se sastaje jednom mesečno. Pored toga, ovi saveti su dužni da svake godine održe dva javna sastanka na kojima će se razgovarati o bezbednosti zajednice. Ako ste zabrinuti ili nezadovoljni određenim bezbednosnim pitanjima, kao što su nepostojanje uličnog osvetljenja u vašem kraju ili nedovoljno prisustvo policije u zajednici, možete ih izneti na sastanku saveta za bezbednost. Takođe, u bilo koje vreme možete da iznesete svoje probleme nekom od članova saveta i zamoliti ih da o tome razgovaraju na sledećem sastanku.

Kontakt informacije

Pogledajte Aneks za kontakt detalje vaše opštine.

Lokalni odbori za javnu bezbednost

Osnovne informacije o lokalnim odborima za javnu bezbednost

Lokalni odbori za javnu bezbednost su forum za zajednice i kosovsku policiju na kojima se uočavaju i rešavaju pitanja bezbednosti i sigurnosti, krivičnih dela i životnih uslova u njihovim lokalnim zajednicama. Odbori su osnovani da bi dali mogućnost javnosti da iznese svoje mišljenje o policiji u zajednici i delovali kao savetodavno telo policije. Njih uglavnom osniva policija u mestima u kojima su otvorene podstanice, kako bi se osigurali dobri odnosi između lokalne zajednice i policije.

Kako vam odbori mogu pomoći?

Ako imate primedbe koje se odnose na javnu bezbednost u vašoj oblasti, možete prisustvovati sastanku lokalnog odbora za javnu bezbednost i izneti vaše primedbe. Odbor za javnu bezbednost obezbeđuje direktan pristup policiji koja radi u vašoj oblasti.

Lokalni odbori za javnu bezbednost pružaju priliku zajednicama da svoje primedbe iznesu opštinskim organima preko opštinskog saveta za bezbednost zajednice, pošto član odbora za javnu bezbednost učestvuje i na sastancima Saveta.

Kontakt informacije

Pogledajte Aneks za kontakt detalje vaše opštine.

Policijski inspektorat Kosova

Osnovne informacije o Policijskom inspektoratu Kosova

Policijski inspektorat Kosova je nezavisno telo osnovano za ispitivanje ozbiljnih žalbi na rad policijske službe na Kosovu.

Kako vam Inspektorat može pomoći?

Ako imate primedbe na rezultate rada policije, a naročito na postupke nekog policajca ili javnog službenika koji radi u policiji, žalbu možete da podnesete direktno policijskom inspektoratu.

Ako je policija postupala neprofesionalno, na primer samo zato što pripadate određenoj zajednici, možete podneti žalbu koju će ispitati inspektori. Ako inspektori utvrde da je došlo do prekršaja, odgovorni pojedinac ili grupa će biti kažnjeni.

Žalbu možete da podnesete tako što ćete direktno kontaktirati Policijski inspektorat, lično ili pismenim putem na dole navedenu adresu. Inspektori započinju zvaničnu istragu u roku od 14 dana od prijema vaše žalbe i završavaju je u roku od tri meseca. Isto tako, možete da podnesete pismenu žalbu Ministarstvu unutrašnjih poslova ili odete direktno u bilo koju policijsku stanicu. Žalba će se zatim proslediti Policijskom inspektoratu, osim ako se smatra manjim prekršajem, u kom slučaju je direktno rešava policijska jedinica za profesionalne standarde.

Kontakt informacije

Policijski inspektorat Kosova, ul. Tirana, (bivša zgrada Urata), +381 (0) 38 213 388, 213 798, Prishtinë/Priština, <http://www.ks-gov.net/ipk> (dostupan na albanskom).

Nezavisan nadzorni odbor

Osnovne informacije o Nezavisnom nadzornom odboru

Nezavisni nadzorni odbor predstavlja kvazi-sudsko telo koje je dužno da saslušava i rešava žalbeložene od strane javnih službenika vezano za zapošljavanje, otpuštanje i praksu zapošljavanja u javnoj službi. Isti održava rasprave kako bi rešio žalbe i pritužbe koje su mu podnete i njegove odluke su obavezujuće za vladina izvršna tela koja on nadgleda. Odbor je nezavisan i odgovoran je direktno Skupštini Kosova.

Kako vam oni mogu pomoći

Ukoliko ste javni službenik i oštećeni ste odlukom vašeg poslodavca, koja je u suprotnosti sa principima i pravilima koja uređuju javnu službu, možete uložiti žalbu na tu odluku Nezavisnom nadzornom odboru. U te principe spadaju: pravičnost i pravično postupanje; politička neutralnost i nepristrasnost; integritet; iskrenost i odgovornost; transparentnost; zasluga; nediskriminacija i uključivost. Pre toga morate da iskoristite interni žalbeni postupak vašeg poslodavca. Ovo je preduslov za prosleđivanje slučaja Nezavisnom nadzornom odboru. Takođe, ukoliko se prijavite za radno mesto u javnoj službi i niste izabrani iz razloga koji su po vama u suprotnosti sa gore navedenim principima ili zakonom, možete tražiti od Nezavisnog nadzornog odbora da istraži dato pitanje. Pre nego što to učinite, morate prvo da uputite vašu žalbu direktno komisiji koja vas je prvobitno intervjuisala za radno mesto, nakon što dobijete rezultate intervjua.

Kontakt informacije

Nezavisni nadzorni odbor, zgrada Grmije, Ul. Majke Tereze, Prishtinë/Priština, +381 (0) 38 212 040, <http://www.ks-gov.net/kpmk> (dostupan na albanskom i srpskom).

Kosovska agencija za imovinu

Osnovne informacije o Kosovskoj agenciji za imovinu

Kosovska agencija za imovinu predstavlja nezavisno telo koje je uspostavljeno da bi se rešili zahtevi koji se odnose na privatnu nepokretnu imovinu, uključujući poljoprivrednu i poslovnu imovinu. Kosovska agencija za imovinu ima mandat da prima, zavodi i rešava zahteve koji proizilaze iz oružanog konflikta koji se desio na Kosovu između 27. februara 1998. i 20. juna 1999. Odluke se donose u sklopu mehanizma revizije Kosovske agencije za imovinu i Kosovske komisije za imovinske zahteve i na ova rešenja se može uložiti žalba Ustavnom sudu Kosova.

Kosovska agencija za imovinu takođe je odgovorna za privremeno upravljanje imovinom u ime imaoaca imovinskog prava ukoliko on/ona nije u mogućnosti da ponovo uzme u svoj posed svoju imovinu. Kada je imovina pod upravom Kosovske agencije za imovinu i ako Agencija oceni da data imovina zadovoljava uslove za tržište iznajmljivanja, nosilac imovinskog prava može se opredeliti da preko Agencije izda imovinu pod zakup.

Kako vam oni mogu pomoći

Kosovska agencija za imovinu ne prima više nove zahteve, a njen poslednji krug prijema završen je 3. decembra 2007. Međutim, ona nastavlja da obrađuje prethodne zahteve. Može vam dati savet i informacije u pogledu imovinskih pitanja.

Kontakt informacije

Sedište

Ul. Perandori Justinian br. 5, Qyteza Pejton, +381 (0) 38 249 918,
mailbox@kpaonline.org.

Gjilan/Gnjilane

Ul. Lidhje e Prizrenit 114, +381 (0) 280 320 289.

Prizren

Ul. Wiliam Walker, Prizren (at EULEX base), +381 (0) 29 231 469, 231 429.

Mitrovicë/Mitrovica

Glavna kancelarija: Regionalno sedište UNMIK-a (Jugobanka), +381 (0) 28 530 136, 530 137.

Jug: Ul. Mbretresha Teuta (preko puta Jugobanke).

Sever: Zgrada KTA, soba br. 18, stanica UNMIK-a na severu.

Pejë/Peć

Ul. Mbreterasha Teuta, br. 85, +381 (0) 39 431 668.

Prishtinë/Priština

Ul. Goleska, +381 (0) 38 225473.

Skopje

Ul. Vinichka, br. 10 (CDRIM-zgrada), prvi sprat, +389 22 656 680.

Podgorica

Crnogorskih serdara, +382 20 624 216, 623 744.

Web stranica: <http://www.kpaonline.org> (dostupna na albanskom i srpskom).

Komisija za jezička pitanja

Opis poslova Komisije za jezička pitanja

Komisija za jezička pitanja uspostavljena je 2007. godine, pri Kabinetu premijera, kao nezavisna institucija koja ima mandat da očuva, unapredi, zaštiti i prati upotrebu službenih jezika i da osigura njihov ravnopravan status na Kosovu. Takođe, Komisija obezbeđuje zaštitu jezika zajednica čiji maternji jezik nije službeni, ali koji se nalazi u službenoj upotrebi u konkretnim opštinama, u skladu sa zakonom.

Vaša opština ima zakonsku obavezu da vam pruži usluge na službenim jezicima i na vašem maternjem jeziku ukoliko je priznat kao jezik u službenoj upotrebi u vašoj opštini. Ove usluge, između ostalog, obuhvataju: obrazovanje, pristup zdravstvenoj zaštiti i uslugama socijalne zaštite, i pristup javnim sastancima i opštinskim propisima.

Komisija za jezike odgovorna je da osigura priznavanje ravnopravnog statusa službenih jezika i da obezbedi poštovanje relevantnog zakona. Ista poseduje nadležnost da prima i istražuje žalbe, da posreduje, daje preporuke, izdaje pismena upozorenja i izriče finansijske sankcije kako za institucije tako i za pojedince koji su odgovorni u datoj instituciji a koji su prekršili bilo koje od vaših jezičkih prava. Kao poslednja mera, Komisija može Vladi i Skupštini Kosova izneti nalaze do kojih je došla.

Kako vam ona može pomoći

Upotreba službenih i jezika u službenoj upotrebi zaštićena je na centralnom i lokalnom nivou upravljanja i, između ostalog, u sudskim postupcima, tokom obrazovanja i u medijima. Ukoliko smatrate da se ne poštuju vaša jezička prava kao pripadnika zajednice, možete uložiti žalbu Komisiji za jezička pitanja. Na primer, ukoliko postoji loš, netačan ili nema uopšte prevoda zvaničnih dokumenata na opštinskom nivou, ukoliko vam nije obezbeđen prevod na sudskoj raspravi, ili ukoliko je u vašem selu znak sa nazivom sela preškraban ili pogrešno napisan, možete uložiti žalbu Komisiji za jezička pitanja.

Žalbe namenjene Komisiji za jezička pitanja trebalo bi da se podnesu Kabinetu premijera. Još jedna mogućnost jeste da uložite žalbu elektronskim putem na zvanični veb sajt Komisije za jezička pitanja. Obrasci žalbe dostupni su na albanskom, srpskom, turskom, bosanskom i romskom jeziku. Ili možete uložiti žalbu preko opštinske kancelarije za zajednice u vašoj opštini.

Kontakt informacije

Osoba za kontakt Komisije za jezička pitanja jeste: Bahrije Islami, Kancelarija br. 113, prvi sprat, zgrada Vlade, Prishtinë/Priština, +381 (0) 38 200 146 18, bahrije.islami@ks-gov.net, <http://www.ks-gov.net/kgjz> (dostupan na albanskom i srpskom).

Školski odbori i direktori škola

Osnovne informacije o školskim odborima i direktorima škola

Pravo na obrazovanje na Kosovu podrazumeva pravo pohađanja nastave na jednom od službenih jezika na Kosovu, ili na vašem maternjem jeziku tamo gde isti predstavlja jedan od službenih jezika opštine. Kako bi se osiguralo ovo pravo, deca polažu pravo na besplatan ili dotiran prevoz kako bi pohađali nastavu na svom jeziku, ukoliko to ne mogu učiniti u blizini mesta u kome žive.

Imate pravo da pohađate obrazovanje na jednom od dva službena jezika na Kosovu: albanskom i srpskom. Pored toga, ukoliko je vaš maternji jezik priznat kao jezik u službenoj upotrebi na opštinskom nivou, opština je dužna da vama i vašoj deci pruži predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, za sve predmete, na vašem jeziku.

Školski odbor, direktor škole, veće roditelja, opštinska direkcija ili čak Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije, sve su to institucije i pojedinci koji imaju mandat da razmotre bilo koju žalbu koju možete imati u pogledu obrazovanja. Odgovorna institucija će se razlikovati, u zavisnosti od situacije.

Kako vam oni mogu pomoći

U zavisnosti od pitanja koje vas brine, vaša žalba trebalo bi da se uputi opštini ili Ministarstvu obrazovanja, nauke i tehnologije. Kao prvoj osobi za kontakt, međutim, uvek možete da uputite dato pitanje školskom odboru ili direktoru škole, koji će ili biti u mogućnosti da odgovore na vašu žalbu, ili da vas upute na relevantan organ. Direktor škole odgovoran je da rešava žalbe u pogledu kvaliteta nastave u školi, ili kvaliteta prostorija dostupnih u vašoj školi.

Kontakt informacije

Kontakt informacije školskih odbora i direktora škole isti su kao i adresa škole u koju idete vi ili vaše dete. Takođe možete pogledati Aneks u kome se nalaze kontakt informacije vaše opštine.

Aneks I

– Kontakt informacije opštine

Aneks II

– Kontakt detalji Okružnog biroa za
pravnu pomoć

	Opština	Adresa	Broj telefona
1.	Deçan/ Deçani	Trg Mentor Tolaj	+381 (0) 390 361 100
2.	Dragash/ Dragaš	Ul. Sheshi i Deshmoreve	+381 (0) 29 281 005
3.	Ferizaj/ Uroševac	Ul. Deshmoret e Kombit,	+381 (0) 290 320 150
4.	Fushë Kosovë/ Kosovo Polje	Ul. Nëna Terezë	+381 (0) 38 536 006
5.	Gjakovë/ Đakovica	Ul. Nëna Terezë, br. 469	+381 (0) 390 321 100
6.	Gjilan/ Gnjilane	Zgrada gradonačelnika, Ul. Adem Jashari, zgrada opštine, trg Rexhep Mala i Nuhi Berisha,	+381 (0) 280 323 311; +381 (0) 280 226 428; Zgrada opštine: +381 (0) 280 320 490
7.	Glllogoc/ Glogovac	Ul. Fehmi e Xhevë Lladrovci	+381 (0) 38 584 074
8.	Graçanicë/ Gračanica	Hotel Dukat, glavni put	Bez broja telefona
9.	Han i Elezit/ Đeneral Janković	Ul. Nuri Bushi	+381 (0) 290 385 112; +377 (0) 44 381 314
10.	Istog/ Istok	Ul. 2 Korriku	+381 (0) 39 451 202
11.	Junik/ Junik	Centar (bez broja)	+381 (0) 390 370 114
12.	Kaçanik/ Kačanik	Ul. Emin Duraku	+381 (0) 290 380 005; +381 (0) 290 380 047; +377 (0) 44 225 315
13.	Kamenicë/ Kamenica	Zgrada Kriva Reka, Ul. Skenderbeu (bez broja), opštinski službenik za povratak: zgrada doma kulture Isa Kastrati, Ul. Skenderbeu	Kancelarija gradonačelnika: +381 (0) 280 371 969
14.	Klinë/ Klina	Ul. Abedin Rexha	+381 (0) 39 471 306
15.	Klllokot/ Klokot	Vrbovac/Vërboc, Klokot/Klllokot (bez naziva ili broja ulice)	Kancelarija gradonačelnika: +381 (0) 280 385 470

16.	Leposavić/ Leposavič	Ul. JNA, Opštinska kancelarija za zajednice: Haki Imeri, šef, selo Bistricë/Bistrica	+381 (0) 28 83 860
17.	Lipjan/ Lipljan	Ul. Shqipëri	+381 (0) 38 581 255; +381 (0) 581 258 i +381 (0) 581 505
18.	Malishevë/ Mališevo	Ul. Gjerg Kastrioti Skenderbeu	+381 (0) 29 269 043
19.	Mamusa/ Mamushë/ Mamuša	Zgrada opštine na glavnom trgu	+381 (0) 29 273 260
20.	Mitrovicë/ Mitrovica	Ul. Mbretëresha Teutë, (bez broja) Opštinska kancelarija za povratak Ul. Mbretëresha Teutë, (bez broja)	+381 (0) 28 532 104
21.	Novo Brdo/ Novobërdë	Selo Bostane/ Bostan (bez naziva i broja ulice)	+381 (0) 38 576 012 Kancelarija gradonačelnika: +381 (0) 38 576 009
22.	Obiliq/ Obilić	Ul. Hasan Prishtina, (bez broja) Obiliq/Obilić	+381 (0) 38 561 536
23.	Parteš/ Partesh	Opština još uvek nije funkcionalna	Kontakt OPT-a +377 (0) 45 386 489
24.	Pejë/ Peć	Ul. Mbretëresha Teuta, br. 59	+381 (0) 39 432 875; +381 (0) 39 434 875
25.	Podujevë/ Podujevo	Ul. Zahir Pajaziti	bez broja telefona
26.	Prishtinë/ Priština	Ul. UCK, br. 2, 10000	bez broja telefona
27.	Prizren	Glavna zgrada opštine (kancelarije OKP/OKZ), Ul. Remzi Ademi; Zgrada opštine Bela kuća (Z/G za zajednice, Z/predsedavajućeg SO za zajednice), Ul. Adem Jashari	+381 (0) 29 241 925; Kancelarija gradonačelnika: +381 (0) 29 242 406

28.	Ranilug/ Ranillug	Selo Veliko Ropotovo/ Ropotovë e Madhe (bez naziva i broja ulice)	+381 (0) 280 76 010; Kancelarija gradonačelnika: +381 (0) 280 375 422;
29.	Rahovec/ Orahovec	Nova zgrada opštine (Z/G za zajednice, šef OKZ) Ul. Xhelal Hajda – Toni	+381 (0) 29 276 037; +381 (0) 29 276 737; +381 (0) 29 276 039
30.	Štrpce/ Shtërpce	Grad Štrpce/Shtërpçë (bez naziva i broja ulice)	Sekretar gradonačelnika: +381 (0) 290 370 005
31.	Shtime/ Štimlje	Ul. Tirana	bez broja telefona
32.	Skënderaj/ Srbica	Ul. 18 Qershori OKZ Selo Banja/Bajë	+381 (0) 28 582 124
33.	Suharekë/ Suva Reka	Glavna zgrada (ORGP, KSZ) glavni put Prishtinë/Priština- Prizren Stara opštinska zgrada pored reke (kancelarija OKP)	bez broja telefona
34.	Viti/ Vitina	Ul. 28 Nëntori	Kancelarija gradonačelnika: +381 (0) 280 381 626
35.	Vushtrri/ Vuçitrn	Ul. Adem Jashari, (bez broja) OKZ u selu Priluzhje/ Prelluzhë	+381 (0) 28 571 408; +381 (0) 28 571 524
36.	Zubin Potok/ Zubin Potok	Ul. Kolasinskih Knezeva, br. 27 OKZ u selu Çabër/ Çabra	+381 (0) 28 460 048
37.	Zvečan/Z veçan	Kralja Milutina 5 OKZ u selu Lipa/Lipë	+381 (0) 28 664 728

	Kancelarija za pravnu pomoć	Adresa	Broj telefona
1.	Prishtinë/ Priština	Ul. Zenel Salihu br.30, Prishtinë/ Priština	+381 (0)38 200 18314
2.	Prizren	Ul. Arbëri br.4, Ortakoll, Prizren	+381 (0)29 230 554
3.	Pejë/ Peć	Ul. Bukureshës br.8, Pejë/Peć	+381 (0)39 423 698
4.	Mitrovicë/ Mitrovica	Ul. Vëllezërit Dragaj br.16, Mitrovicë/ Mitrovica	+381 (0)28 534 477
5.	Gjilan/ Gnjilane	Ul. Mulla Idrizi br.41, Gjilan/Gnjilane	+381 (0)280 321 134
6.	Komisija za pravnu pomoć, Prishtinë/Priština	Ul. Zenel Salihu br.30, Prishtinë/ Priština	+381 (0)38 200 18224

